

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Hoe duurzaam is ARN B.V.?

Kernboodschap

Het verbranden van afval bij de ARN leidt tot uitstoot van stikstof. De stikstof die hierbij wordt uitgestoten wordt daardoor elders niet uitgestoten. De uitstoot van ARN voldoet aan de landelijke normen. De te hoge stikstofuitstoot is een mondiaal probleem. Zolang niet alle afval als grondstof kan worden hergebruikt blijft verbranden nodig. Bij afvalverbranding bij ARN komt energie vrij die elders wordt gebruikt. ARN heeft ook andere eigen energiebronnen: zon en biogas. ARN kan de komende jaren, door de samenwerking met Remondis, voldoende warmte leveren voor het warmtenet van Nijmegen en andere gemeenten. ARN kan een energieproducent worden voor onze regio.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

Vragen:

In een artikel van Omroep Gelderland stond dat volgens het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) de ARN BV op plaats 2 staat van de grootste stikstofuitstoters van de provincie Gelderland.

Gezien de het Klimaatakkoord van Parijs en de uitspraak van het Europees Hof, moet de uitstoot van stikstof in Nederland fors worden beperkt.

Naast drastische maatregelen in de agrarische sector heeft de rijksoverheid ook maatregelen aangekondigd voor o.a. de industriële sector.

1. In hoeverre was en is de gemeente Wijchen bekend met de hoge uitstoot van stikstof bij de ARN BV?

Ja, het is de gemeente bekend dat de ARN stikstof uitstoot. Het verbranden van afval leidt tot het ontstaan van stikstof en tot emissies van stikstof. Dat geldt voor elke afvalverbrandingsinstallatie. ARN BV publiceert jaarlijks een overzicht van de emissies in haar milieujaarsverslag (zie www.arnbv.nl). ARN voldoet aan de emissie-eisen uit het Activiteitenbesluit. Bovendien zorgt ARN ervoor dat door middel van haar energieopwekking elders stikstof uitstoot wordt voorkomen. ARN heeft ook een

vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet waaruit blijkt dat de invloed van ARN op nabij gelegen Nederlandse Natura 2000 gebieden binnen de normen blijft.

2. Heeft dit meegewogen in de verlenging van het verwerkingscontract in 2015 en wordt dit nu wel meegewogen in een eventuele voortzetting van het contract mede gezien mogelijke maatregelen vanuit de rijksoverheid?

In 2015 hebben de milieuprestaties (waaronder de emissies) van ARN positief meegewogen in de beslissing om het contract voort te zetten. ARN behoort nog steeds tot de afvalverbrandingsinstallaties met goede milieuprestaties en daarom is er geen aanleiding om hier in 2020 een andere weging aan te geven.

Vanzelfsprekend heeft ARN de opdracht om volop te werken aan het verduurzamen van haar bedrijfsprocessen en daarmee is men volop bezig, o.a. door de inrichting van een zogenaamd lokaal/regionaal smart-grid waarbinnen energievormen uitwisselbaar worden gemaakt en er meer vraag gestuurd energie gemaakt kan worden.

3. Wat vindt de MARN ervan dat door het verbranden van restafval afkomstig uit het buitenland de Nederlandse stikstofmaatregelen worden tegengewerkt?

Het overgrote deel van het afval dat bij ARN wordt verbrand is (sorteer)residu afkomstig van Nederlandse recyclingbedrijven die uit afval maximaal alle bruikbare grondstoffen terugwinnen. Het aandeel buitenlands afval is 10% en bestaat deels uit oorspronkelijk Nederlands afval.

Als het buitenlands afval niet in Nederland verbrand zou worden, wordt dit in het buitenland gestort met ook stikstofuitstoot tot gevolg. Te hoge stikstofuitstoot is een mondiaal probleem.

In een recent artikel in AfvalOnline wordt aangegeven dat technische deskundigen van de Europese Commissie het verbranden van afval niet als "groene investering" beschouwen. Met dit advies van EU-deskundigen komt afvalverbranding in hetzelfde lijstje te staan als steenkool-energiecentrales. De rijksoverheid heeft aangekondigd om alle steenkool-energiecentrales uiterlijk 2030 te sluiten.

4. In hoeverre heeft deze uitspraak invloed op de duurzaamheidsplannen van de gemeente Wijchen en van de regio?

Geen invloed. Het beleid van de gemeente Wijchen en de regio is gericht op het realiseren van de VANG-doelstellingen. Dit leidt tot steeds minder restafval. Restafval wat nog ontstaat moet echter wel verbrand worden, hiervoor is geen beter alternatief. Afvalverbranding als techniek blijft dus vooralsnog noodzakelijk zolang er niet al het afval als grondstof kan worden ingezet. Bij afvalverbranding komt energie vrij die bruikbaar is. Overigens heeft ARN meerdere energiebronnen dan alleen die uit haar verbrandingsinstallatie, te weten zonne-energie, biogas uit haar vergistingsinstallatie en biogas uit haar stortplaats. Daarnaast is ARN drukdoende deze vormen verder uit te breiden o.a. in samenwerking met de naast de locatie liggende rioolwaterzuiveringsinstallatie van Waterschap Rivierenland. Dus daarom is in opdracht van MARN onderzocht of en welke bijdrage de ARN kan leveren aan de energietransitie in de MARN-gemeenten.

5. Wat gaat de MARN met deze uitspraak van de EU doen en wordt dit meegenomen in het onderzoek naar mogelijke verdere samenwerking met ARN BV?

Het is geen uitspraak van de EU maar een advies van een Technische expertgroep (TEG). TEG geeft aan dat afvalverbranding voor energiewinning een discussiepunt is en beveelt aan bij het Platform voor Duurzame Financiering voor verdere discussie en overweging. EU- en Nederlandse regelgeving zijn gestoeld op de ladder van Lansink. Daarin wordt afvalverbranding (met energierugwinning) geaccepteerd als preventie, product- en materiaalhergebruik niet mogelijk zijn. In die lijn is het VANG-programma en ook het beleid in onze regio opgebouwd en streven we naar minimale hoeveelheid afvalverbranding.

De afgelopen weken stond in diverse media dat de EU afspraken heeft gemaakt over de circulaire economie. Dit is in Nederland o.a. vertaalt naar de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstelling van nog maar 30 kg in 2025 brandbaar restafval per inwoner per jaar.

6. Wat zijn de verwachtingen van de ARN BV m.b.t. de vollast (volledig benutten capaciteit) van de verbrandingsovens voor de komende 10 jaar gezien de Europese en nationale verplichtingen en afspraken over de VANG -doelstellingen en een circulaire economie?

ARN heeft een van de meest flexibele installaties in Nederland die een groot scala aan (rest)afvalstoffen kan verwerken. Dit komt vanwege haar specifieke roosters en ovens die een groot palet aan calorische waarde aan kan en ARN bovendien de beschikking heeft over voorzieningen om afvalstoffen voor te bewerken, drogen, verkleinen e.d. Dit gekoppeld aan een geavanceerde rookgasreiniging maakt de positie van de ARN-installatie binnen de Nederlandse markt heel sterk en toekomstbestendig. Daarnaast beschikt medeaandeelhouder Remondis over een groeiend aantal inzamel- en recyclingbedrijven in met name Oost- en Zuid-Nederland. Juist deze samenwerking levert ARN grote voordelen op t.o.v. mogelijke concurrenten. Hiermee is de continuïteit naar de toekomst toe maximaal gewaarborgd.

In de nieuwe samenwerking wordt naast de energiepotentie de ARN ook ingezet voor nieuwe recyclingactiviteiten in het kader van de VANG-doelstellingen. Vaak vragen die recyclingactiviteiten een zekere hoeveelheid energie van specifieke aard. De ARN-locatie biedt daartoe over de nodige mogelijkheden en de noodzakelijke vergunningen.

7. In hoeverre is vollast van de verbrandingsovens noodzakelijke voor het nakomen van (contractuele) afspraken over het warmtenet?

ARN zit voor wat betreft haar warmtelevering nog lang niet aan haar maximum. Wanneer alle 14.000 woningen in Waalsprong en Waalfront warmte afnemen is daar circa 35 Megawatt Thermisch voor nodig. Nu zijn pas aangesloten circa 6.400 woningen waarbij overigens de verwachting is dat de nog resterende woningen steeds duurzamer gebouwd worden en naar verwachting dus minder warmte per woning nodig zullen hebben dan de eerder gebouwde woningen.

Uit de bestaande bronnen zou de ARN 90 Megawatt Thermisch kunnen leveren. De ARN werkt hard aan het realiseren van nieuwe bronnen en mogelijkheden.

8. In hoeverre is deze vollast noodzakelijk als we kijken naar de uitbreidingsplannen van m.n. de gemeente Nijmegen v.w.b. het warmtenet?

Als de verbrandingsinstallaties van de ARN op volle capaciteit warmte willen laten leveren dan moeten deze ook thermisch volledig benut kunnen worden. De orderportefeuille voor ARN is in ieder geval tot 2030 volledig gevuld. ARN is aldus in staat om de potentiële capaciteit uit de verbranding van 90 Megawatt Thermisch ook daadwerkelijk te leveren en de uitbreidingsplannen van warmtenetten in gemeente Nijmegen en eventueel andere gemeenten in te vullen.

Hier komt bij dat door de ARN ook nieuwe bronnen voor warmtelevering worden ontwikkeld: zonnepanelen die warmte opwekken, inzetten van biogas voor warmte, terugwinning van warmte uit de rookgasreiniging e.d. Hiervoor wordt o.a. het smart-grid ontwikkeld de komende jaren.